

» RÖVIDEN

Stagnál az albérletek ára

Nem változott szeptemberben a lakberek szintje Romániában az egy évvel ezelőtti szinthez képest – derül ki a Re/Max Románia tegnapi közzétett elemzéséből. Az ingatlanközvetítő adatai szerint országosan 20 százalékkal nőttek a lakberek a hónap elején, amikor még sokan arra számítottak, hogy jelenléti oktatással kezdődik a tanév. Mivel a valóság rácsúfolta a várakozásokra, jelenleg egy kétszobás lakás bérleti díja Bukarestben 300–600 euró, Kolozsváron 300–550 euró, Temesváron 250–450 euró. Egy garzon Bukarestben 200–350 euró, Kolozsváron 200–350 euró, Temesváron 150–250 euró.

Borúlátók a cégvezetők

A romániai cégvezetők 58 százaléka a gazdasági helyzet jelentős romlására számít a következő hónapokban – derül ki a Valoria üzleti tanácsadói cég által, szeptemberben tíz ágazatból összesen 305 menedzser megkérdezésével készített felmérésnek tegnapi nyilvánosságra hozott eredményeiből. A cégvezetők 31 százaléka számít arra, hogy a következő hónapokban némileg javul a gazdasági helyzet, 11 százalék szerint nem várható változás ezen a téren. A megkérdezettek 39 százaléka szerint 9–12 hónapra, 44 százaléka szerint 12–24 hónapra, 17 százaléka szerint 24–36 hónapra van szükség ahhoz, hogy a gazdaság kiheverje a világjárványt.

Visszaesett a romániai gépjárműgyártás

A január és szeptember közötti időszakban 3,3 százalékkal nőtt a román járműgyártás a tavalyi év azonos időszakához képest – közölte a Romániai Autógyártók Egyesülete. Szeptember végéig 315 115 autót gyártottak Romániában, ebből 194 497-et a francia Renault tulajdonában levő Dacia és 120 618-at az amerikai Ford. A szeptemberi termelés viszont csaknem 50 százalékkal maradt el a tavalyi kilencedik hónapétól, amikor a két gyártó 57 847 járművet szerelt össze. A járvány előtti időszakban, 2019 első kilenc hónapjában a két romániai járműgyártó összesen 354 812 autót gyártott, ami azt jelenti, hogy az idei 3 termelés még mindig elmarad a két évvel ezelőtől. A járvány ideje alatt az elektromos fűvezetők globális hiánya okoz fennakadást a romániai járműgyártásban is.

Mélyült a kereskedelmi hiány

Romániában csaknem 27 százalékkal, 3,087 milliárd euróval nőtt a külkereskedelmi mérleg hiánya az idei első nyolc hónapban a tavalyi év azonos időszakához mérten – közölte az Országos Statisztikai Intézet (INS). A deficit augusztus végére elérte a 14,602 milliárd eurót. A kivitel 24,4 százalékkal, 48,184 milliárd euróra gyorsult, a behozatal 24,9 százalékkal, 62,787 milliárd euróra nőtt a január–augusztusi időszakban.

AZ INFLÁCIÓ ÉS A JEGYBANKI ALAPKAMAT-EMELÉS MIATT HÍZIK A HITELESEK TÖRLESZTŐRÉSZLETE

ROBOR: egyelőre nincs ok pánikra

Tovább nőtt a hét elején a három hónapos bankközi hitelkamatláb (ROBOR), ám a Krónika által megkeresett szakértő szerint ez a növekedés még nem „tragikus” mértékű, pánikra nincs ok. A pártizdes százaléknyi emelkedés ugyanis jelenleg egy 60 ezer eurós hitel esetében párlejes törlesztőrészlet-növekedést jelent, ha a ROBOR tovább nő, akkor sem kell majd pár tucat lejnél többet fizetni a hitel havi törlesztésekor.

» BÁLINT ESZTER, BÍRÓ BLANKA

Nem kis izgalmat okoz a bankközi kölcsönt 2019. előtt felvett hitelek körében, hogy az elmúlt időszakban újfent meredek emelkedésnek indult a háromhavi irányadó bankközi kamatláb (ROBOR 3M), amely a lejben felvett fogyasztási hitelek, illetve az Első otthon program keretében felvett kölcsönök havi törlesztőrészletét határozza meg. Vagyis minél nagyobb a kamatláb, annál magasabb törlesztőrészletet kell havonta lepengetniük a hiteleseknek.

A Román Nemzeti Bank (BNR) által tegnapi közzétett adatsorok szerint a háromhavi ROBOR 2,11 százalékon állt, ami amúgy stagnálást jelent az előző napi szinthez mérten. A növekedés szeptember utolsó napjaiban 1,57 százalékos szintről indult, ma két hete, szeptember 29-én pedig már 1,74 százalékos volt a kamatláb, azóta pedig szinte napról napra emelkedett, és nem ritka a több százalékpontos ugrás sem. Október elsején már 1,79 százalékon állt, október 4–5-én 1,81 százalékon, október 6-ára viszont 2,07 százalékgig ugrott egyetlen nap leforgása alatt, a múlt hetet pedig 2,10 százalékos szinten zárta, amit október 7-én, csütörtökön ért el. Az idei minimumot különben a június 7-ei 1,49 százalék jelentette.

Elemzők szerint a háromhavi bankközi irányadó kamatláb emelkedése összhangban van azzal, hogy a bukaresti jegybank igazgatótanácsa a múlt keddi monetáris politikai tanácskozásán 25 bázisponttal, 1,50 százalékra emelte a román alapkamatot. A kamatfolyosó két szélét is 25 bázisponttal emelte, így 1 százalékra növelte az egynapos lejratú jegybanki betét kamatlábát, illetve 2 százalékra az egynapos lejratú hitel kamatlábát.

A régebbi hitelek érzik inkább

„A hitelek helyzetének megértése szempontjából lényeges, hogy a ROBOR-t 2010-től számítják, és a 2019 májusáig felvett, változó kamatlábú lejes hiteleknek a referenciakamatja, ehhez adódik a bank kamattöbblete” – idézte fel meg-

Lassan, de biztosan. Nagyobb törlesztőrészleteket hoz a felfele kúszó ROBOR

kerésünkre Rácz Béla Gergely közgazdász, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem közgazdaság- és gazdálkodástudományi karának adjunktusa. Emlékeztetett, hogy 2019 májusában lépett hatályba a 2019/19-es sürgősségi kormányrendelet, amely módosítja a változó kamatozású lejalapú hitelek részletének kiszámítási módját. A jogszabály rendelkezett a fogyasztói hitelek irányadó mutatójáról (IRCC), amelyet negyedévente, a bankközi tranzakciók napi kamatának számtani középátlaként határoznak meg. Ennek értéke jelenleg 1,08 százalék korábban 1,25 százalék volt.

A ROBOR növekedését azok a lakossági fogyasztók érzik meg, akik 2019 májusa előtt vettek fel hitelt, esetükben a kamatemelkedés miatt növekedni fognak a részletek, fejtette ki a szakértő. Ugyanakkor hozzátette, a pártizdes százaléknyi emelkedés a legtöbb törlesztőrészlet esetében nem jelent nagy volatilitást. Tehát egy 60 ezer eurós értékű Első otthon hitel esetében ez a növekedés egyelőre párlejes változást eredményez a havi hiteltörlesztő-részlet értékében. „Ez akkor válik inkább érezhetővé, ha a növekedési trend megmarad. De ha ezt továbbra is »lefordítjuk« egy 60–70 ezer eurós lakáshitelre, akkor a későbbi lehetséges növekedések sem haladják meg a törlesztőrészletben a pár tízlejes értéket” – húzta alá a gazdasági szakember.

Nőtt az alapkamat és az inflációs várakozás

Kérdésünkre rámutatott: a bankközi hitelkamatláb alakulását több tényező mozgatja, ám legnagyobb mértékben az idézi elő a változást, hogy a BNR alapkamatot emelt, il-

» **„A bankközi kamatlábnak mindig van egy bizonyos volatilitása” – emelte ki a közgazdász, aki szerint elképzelhető, hogy folytatódik a háromhavi ROBOR növekedése. Ám úgy gondolja, hogy ez nem lesz számottevő.**

letve hogy az infláció is gyorsabb ütemben növekszik, mint ahogy azt korábban előre jelezték, így a jegybank augusztusban az idén immár harmadszor módosította felfelé az inflációs várakozását. „Az alapkamat és az inflációs várakozás növelése egyértelműen lecsapódik a ROBOR-ban, ami az a hitelkamatláb, amivel a kereskedelmi bankok egymást hitelezik” – szögezte le az egyetemi oktató. Emlékeztetett egyúttal, hogy a mostani érték még korántsem rekordmagaságú, hiszen 2019 januárjában például a 3 százalékos szintet is meghaladta, és 2020-ban is volt a jelenleginél magasabb értéke. „A bankközi kamatlábnak mindig van egy bizonyos volatilitása” – emelte ki a közgazdász, aki szerint elképzelhető, hogy folytatódik a háromhavi ROBOR növekedése. Ám úgy gondolja, hogy ez nem lesz számottevő. „Semmiképpen nem olyan, hogy egy átlagos háztartás törlesztőrészletét olyan mértékben megnövelje, ami komoly pluszterhet jelentene a családoknak” – igyekezett megnyugtatón a kedélyeket a gazdasági szakember.

Arra is kitért, hogy a Román Nemzeti Bank kezeli az inflációt, ám ennek van egy olyan komponense – az energiaárak változása –, amit a jegybank minden erőfeszítése ellenére sem tud kordában tartani. „Ha megnézzük, hogy az energiaárak az elmúlt időszakban több mint 20 százalékkal növekedtek, ez ellen a jegybank sem tud tenni, ez nyilvánvalóan az inflációt is húzza felfele. A ROBOR növekedése ugyanakkor nem tragikus mértékű, nincs semmi ok a pánikra” – összegezte Rácz Béla Gergely.